

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3179/2024. (V. 17.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Tatabányai Törvényszék 2.Gf.40.011/2023/9. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A dr. Mogyorósi Mihály ügyvéd által képviselt gazdasági társaság indítványozó alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Az indítványozó a Tatabányai Törvényszék mint másodfokú bíróság 2.Gf.40.011/2023/9. számú ítélete ellen terjesztette elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt 2023. szeptember 21-én, a Tatabányai Járásbíróság útján az Alkotmánybírósághoz. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszt a főtitkár felhívására 2023. november 7-én kiegészítette és egységes szerkezetbe foglalta. A panaszbeadvány a támadott bírói döntést az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével, R) cikk (2) bekezdésével és XXVIII. cikk (1) bekezdésével tartotta ellentétesnek.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panaszból és a mellékletként csatolt dokumentumokból megállapítható, hogy az alapügy (pénztartozás) tárgya egy az indítványozó, mint megbízott, és a felperes, mint megrendelő által kötött megállapodásból eredő fizetési kötelezettség és annak feltételei miatti jogvita volt.
- [3] A bíróság által megállapított tényállás szerint a jogvita előzménye az volt, hogy a felperes 2020. október 6-án – évek óta fennálló szállítmányozási jogviszony alapján – fuvarozási megbízást adott az indítványozónak különböző árucikkek Bécsből Budapestre történő szállíttatására. Ennek az indítványozó úgy kívánt eleget tenni, hogy megbízást adott egy kft.-nek (a továbbiakban: fuvarozó), aki korábban alvállalkozóként megbízható partnere volt. A fuvarozó 2020. október 9-én Bécsben késve kezdte meg a kérdéses áruk felrakodását és elszállítását, így késve érkezett meg a budapesti lerakodó helyre is, ahol a raktár már nem tudta őt fogadni. A gépkocsivezető ezért hazament, és az otthona előtt parkolt le a gépjárművel (nem a fuvarozó részéről eljáró törvényes képviselővel egyeztetett helyen), majd másnap pakolt le a budapesti lerakodóhelyen. Ekkor azonban a telephely nyilatkozata szerint a 40 árucikkből csak 34 került átadásra, 6 tétel hiányzott. A hiányzó árucikkek értékét a peres felek 8 179,08 Euróban (2 918 459 Ft-ban) állapították meg.
- [4] A kár rendezése érdekében az indítványozó kapcsolattartója járt el a fuvarozó biztosítójánál, folyamatosan egyeztetve a felperes kapcsolattartójával is. 2021. január 20-án az indítványozó kapcsolattartója tájékoztatta a felperest, hogy a biztosító 432 008 Ft kártérítési összeg átutalását vállalta, amelynek átutalásához egy nyilatkozatot is mellékel. Ezt a nyilatkozatot a felperes kitöltötte és cégszerűen aláírta, majd visszaküldte az indítványozó részére. A nyilatkozaton az is szerepelt, hogy „a felperes [...] kijelentette, hogy a fenti káreseménnyel kapcsolatban jogosult a kártérítésre, a kártérítés összegét 540 008 Ft-ban jelölte meg [ebből 108 002 Ft a fuvarozó önrésze], és a felajánlott kártérítés összegének kifizetését követően a [fuvarozóval és a biztosítóval] szemben további kárigénye nincsen” (elsőfokú ítélet, Indokolás [5]).
- [5] Ezt követően az indítványozó kérte a felperest, hogy részére fizesse meg az addig meg nem térített munkadíját, 2 360 146 Ft-ot. A felperes 2021. január 28-án ezzel kapcsolatban egy ajánlatot küldött az indítványozónak, amelyre az indítványozó egy a jogi képviselője által szerkesztett megállapodás-tervezettel válaszolt. Egyeztetést követően a felek 2021. január 29-én megállapodást kötöttek, amelynek főbb pontjaiban ismertették a 2020. október 9-ei áru fuvarozás során törtéteket; rögzítették a fent írtak szerint a hiányzó áruk értékét és azt, hogy ez a kárösszeg a biztosító által térített összeg levonásával továbbra is fennáll; ennek rendezése érdekében az indítványozó vállalta, hogy 6 668 Eurót „2021. február hónaptól kezdődően 10 részletben minden hónap 15. napjáig havi 667,- euro átutalásával, ill. a megrendelő által adott újabb megbízások teljesítésével rendezi. Ennek fejében megrendelő [a felperes] megbízottra [az indítványozóra] engedményezi az alvállalkozóval szembeni kárigényt” (megállapodás 5. pont). A megállapodásban az indítványozó késedelmes fizetés esetére késedelmi kamat teljesítését is vállalta, a felperes pedig azt vállalta, hogy 3 napon belül átutalja az indítványozó részére a

káreseménnyel nem érintett fuvarozási díjakat. A megállapodás 8. pontja azt is kimondta, hogy: „Ezt követően a megállapodás teljesítésének feltétele a két fél további együttműködésének függvénye. [...]” A megállapodás aláírását követően a felperes átutalta az indítványozónak az addig visszatartott 2 360 146 Ft munkadíjat, azonban újabb megbízásokat nem adott, az indítványozó pedig nem teljesítette a részletfizetési kötelezettségét 2021. február hónapjától kezdődően. Emiatt a felperes közjegyző előtt fizetési meghagyásos eljárást indított az indítványozó ellen, amely az indítványozó ellentmondása folytán peres eljárássá alakult.

- [6] 2.1. A Tatabányai Járásbíróság a 2023. február 15-én kelt, 16.G.40.012/2022/19. számú ítéletével a felperes kereseti kérelmét elutasította.
- [7] Az ítélet indokolásában a bíróság rögzítette, hogy a felek közötti jogviszonyra a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) szabályai irányadók, nem a Nemzetközi Közúti Árufuvarozási Szerződésről szóló, Genfben, az 1956. évi május hó 19. napján kelt Egyezmény kihirdetéséről szóló 1971. évi 3. törvényerejű rendelet (a továbbiakban: CMR); mivel a jogvita alapja a felek által 2021. január 21-én kötött megállapodás teljesítése. Ez alapján a bíróság – figyelemmel a Ptk. 6:22. § (1) bekezdésére – nem találta megalapozottnak az indítványozó elévülési kifogását, és megállapította, hogy a felperes a követelését határidőben érvényesítette.
- [8] Az indítványozó arra is hivatkozott, hogy a megállapodás tévedés jogcímén érvénytelen, mert nem volt tudomása arról, hogy a felperes a biztosítónak küldött nyilatkozatában kijelentette, hogy a biztosítóval és a fuvarozóval szemben további kárigénye nincsen. Ezt a bíróság megtámadási kifogásként értékelte, de a felperesi törvényes képviselő és az indítványozó kapcsolattartója meghallgatása és a közöttük történt levelezés alapján azt állapította meg, hogy az indítványozó a megállapodás megkötése előtt megkapta a felperes biztosítónak címzett nyilatkozatát, így nem tudta azt bizonyítani, hogy az abban foglaltakról ne lett volna tudomása.
- [9] A bíróság vizsgálta továbbá az indítványozó azon hivatkozását is, miszerint a felperes a megállapodás aláírását követően az együttműködési kötelezettségének nem tett eleget. A bíróság utalt a Ptk. 6:62. §-ára valamint a megállapodás 5. és 8. pontjaira, és a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján arra a következtetésre jutott, hogy a felperes azzal, hogy nem adott újabb megbízásokat az indítványozónak, megszegte az együttműködési kötelezettséget, ezért az indítványozó nem tudott eleget tenni a megállapodásban foglaltaknak.
- [10] 2.2. A felperes fellebbezése és az indítványozó csatlakozó fellebbezése folytán eljáró Tatabányai Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2023. június 29-én kelt, 2.Gf.40.011/2023/9. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és kötelezte az indítványozót 6 670 Euró – rendelkező részben meghatározott részletekben történő, késedelmi kamattal kiegészített – megfizetésére a felperes részére.
- [11] A törvényszék megállapította, hogy a 2021. január 29-én kötött megállapodás a felek között – a Ptk. 6:58. §-a értelmében – joghatás kiváltására irányuló kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozatot jelent, kötelmi jogi jogviszonyt hozott létre. Az indítványozó fizetési kötelezettsége e megállapodásból származik. Nem volt vitatott, hogy a megállapodás teljesítésének feltétele a felek további együttműködése; abban azonban tévedett az elsőfokú bíróság, hogy a felperes az együttműködési kötelezettségét megszegte volna azzal, hogy az indítványozó részére nem adott további megbízásokat. A törvényszék szerint ugyanis a megállapodás 5. pontjában szereplő „ill.” (illetve) kifejezés nem konjunktív, hanem vagylagos kapcsolatot fejez ki a fizetési feltételek vonatkozásában. Ezért a felperesnek nem volt kifejezett, időtartamhoz kötött kötelezettségvállalása arra, hogy további megbízásokat adjon az indítványozónak. A perbeli megállapodás a törvényszék értelmezése szerint arra irányult, hogy a 6 668 Euro összegű tartozás kiegyenlítésre kerüljön, és a Ptk. 6:45. § (1) bekezdése értelmében a pénztartozást egyébként is a teljesítés helyén és idején érvényben lévő pénznemben kell megfizetni. A megállapodás nem tartalmaz arra vonatkozó részletszabályokat, hogy ha nem pénzben fizeti meg az indítványozó a tartozást, hanem fuvarfeladatok elvégzésével vagy megszervezésével, akkor az ebből befolyó díj beszámításának mik a világos és egyértelmű feltételei. Ezek hiányában pedig nem életszerű, hogy az indítványozó adóként maga diktálja a fizetési feltételeket és az elszámolás módját.
- [12] Az indítványozó elévülési kifogása kapcsán a törvényszék osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját. Azzal kapcsolatban pedig, hogy a megállapodás tévedés jogcímén érvénytelen volna, a törvényszék megjegyezte, hogy az indítványozó azon elképzelése, hogy a kárigényt majd a felperessel együtt fogják a fuvarozóval szemben érvényesíteni, nem igazolható; az indítványozó nem tudta bizonyítani, hogy a megállapodás aláírásakor ez a tévedése ténylegesen fennállt, és azt a felperes okozta vagy felismerhette volna. Az elsőfokú bíróság azt is helyesen állapította meg, hogy a felperes a biztosító által felajánlott kártérítési összegben túli igényről lemondó nyilatkozatát az indítványozó segítségével továbbította a biztosító felé, ezért nem tudta az indítványozó bizonyítani, hogy e nyilatkozatról ne tudott volna.

- [13] A törvényszék nem értékelte azt, hogy a felperes a kár bekövetkezte után a Ptk. 6:525. §-a szerinti kárenyhítési kötelezettségének eleget tett-e, mert a jelen jogvita tárgyát megállapodás alapján érvényesített igény képezi, nem pedig kártérítés.
- [14] Mindezek alapján a törvényszék azt állapította meg, hogy az indítványozó elmulasztotta teljesíteni a megállapodásban vállalt tartozásfizetési kötelezettségét, a megállapodásban foglalt feltételek szerint. Ezért a felperes fellebbezési kérelme megalapozott volt, a törvényszék így az elsőfokú bíróság ítéletét egészében megváltoztatta.
- [15] 3. Az indítványozó a Tatabányai Törvényszék 2.Gf.40.011/2023/9. számú ítélete ellen alkotmányjogi panaszt nyújtott be, kérve annak megsemmisítését. Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseiként a B) cikk (1) bekezdését, az R) cikk (2) bekezdését és a XXVIII. cikk (1) bekezdését jelölte meg.
- [16] A kiegészített alkotmányjogi panasz ismerteti a tényállást és a pertörténetet. A másodfokú eljárás kapcsán arra is kitér, hogy a 2023. június 29-én, a Tatabányai Törvényszéken tartott nyilvános tárgyaláson hallgatóságként részt vett egy törvényszéki tanácselnök és egy bírósági titkár, akik a tárgyalás során elrendelt tíz perces szünetben – szemben a jogi képviselőkkel – nem hagyták el a tárgyalótermet. Álláspontja szerint ezt a tárgyalásról készült jegyzőkönyv is tanúsítja. Az indítványozó ugyan nem állítja, hogy a hallgatóság közrehatott volna a (számára kedvezőtlen) másodfokú ítélet meghozatalában, de ezt az eljárást az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot, és a 7/2013. (III. 1.) AB határozat indokolásának [31] bekezdésében is említett objektív és átlátható bírói döntéshozatal kritériumát sértőnek tartja.
- [17] A támadott másodfokú ítélet az indítványozó szerint „döntő (kiütéses) győzelmet aratott az igazság felett, mert a károkozó fuvarozót teljes mértékben mentesítette a kártérítési kötelezettség alól, a kárenyhítési, valamint együttműködési kötelezettséget elmulasztó felperest a kamatokat és költségeket is beleértve teljes mértékben kártalanította, a károkozásban vétlen [indítványozót] kötelezte a teljes kár megtérítésére”. Sérelmezte továbbá az indítványozó, hogy hiába nyert bizonyítást, hogy a kárt a fuvarozó súlyos gondatlansága okozta, a felperes ennek ellenére nem tett ellene feljelentést, nem bizonyította, hogy a közvetlen igényérvényesítésre intézkedéseket tett volna, nem támadta meg a biztosítónak eljuttatott lemondó nyilatkozatát, nem adott az indítványozó részére további megbízásokat, és vele szemben az igényét is az egy éves elévülési időn túl terjesztette elő. Állította, hogy a felperessel aláírt megállapodásuk fuvarkár rendezésére irányult, ezért tévesen járt el a bíróság, amikor a megállapodást a mögöttes jogviszonytól függetlenül, elkülönítve vizsgálta. Tévesen mondta ki – az alkotmányjogi panasz szerint – a másodfokú bíróság azt is, hogy a felperes ne sértette volna meg az együttműködési kötelezettségét azzal, hogy nem adott további megbízásokat az indítványozónak. Az indítványozó ezen kívül hiányolta a támadott másodfokú ítéletből, hogy az nem szól arról, hogy a felperes az indítványozóra engedményezte a fuvarozóval szembeni kárigényét. Ez az álláspontja szerint döntő tényező lett volna, mert bizonyította volna, hogy a megállapodás fuvarkár megtérítésére irányul; és azt is, hogy a felperes (mint engedményező) nem tett eleget a Ptk. 6:196. §-a szerinti tájékoztatási kötelezettségének, mert nem tudatta az indítványozóval, hogy a lemondó nyilatkozatára figyelemmel az engedményezett összeg 0 Ft. Az engedményezés bírói értékelésének a mellőzése az alkotmányjogi panasz szerint ellentétben áll az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdésével (amely szerint az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek).
- [18] A támadott másodfokú ítélet „fenntartásával” az indítványozó szerint az Alkotmánybíróság sértene a jogbiztonság alapértékét [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés] és megingatná a bíróságokba vetett bizalmat; ez az ítélet ugyanis *contra legem* jogértelmezést, sőt tulajdonképpeni jogalkotást valósított meg, ezért szubjektív, önkényes és eloldja magát a törvényeknek való alávetettségtől.
- [19] 4. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése előírja, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálása előtt döntenie kell annak befogadásáról. Az alkotmányjogi panasz befogadásáról az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel az Abtv. 47. § (1) bekezdésére, 50. § (1) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1) és (2) bekezdéseire – tanácsban eljárva dönt. A panaszt akkor lehet befogadni, ha az megfelel a törvényben előírt formai és tartalmi követelményeknek, különösen az Abtv. 26–27. és 29–31. §-aiban foglalt feltételeknek. Ezen kívül az Abtv. 52. § (1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés a)–f) pontjaiban foglalt kritériumoknak.
- [20] Jelen esetben a panasz nem felel meg ezeknek a követelményeknek, az alábbiak miatt.
- [21] 5. Az indítványozó alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége – figyelemmel arra is, hogy az alapeljárásban alperes volt – fennáll. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszban az Alaptörvényben biztosított jogainak sérelmére hivatkozott, továbbá a rendelkezésére álló rendes jogorvoslati lehetőséget kimerítette.

- [22] 6. Az indítványozó – a Tatabányai Törvényszék mint másodfokú bíróság 2.Gf.40.011/2023/9. számú ítélete át vételének időpontjához képest – az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvannapos határidőben nyújtotta be az alkotmányjogi panaszt, amelyet az Alkotmánybíróság főtítkára hiánypótlási felhívására ugyan csak határidőben egészített ki.
- [23] 7. Megállapítható volt, hogy az indítvány a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeinek csak részben tesz eleget. Tartalmazza: a) a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá azt, amely az indítványozó indítványozói jogosultságát megalapozza [Abtv. 27. § (1) bekezdés]; b) az eljárás megindításának indokait, az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét [a XXVIII. cikk (1) bekezdése kapcsán azt, hogy a bíróság a megállapodás jogi minőségében tévedett, helytelenül mondta ki, hogy a felperes nem sértette meg az együttműködési kötelezettségét, az ítéletet hiányosan indokolta, szubjektív és önkényes döntést hozott, ráadásul nem kizárt, hogy a döntés meghozatalában a hallgatóságként jelen volt személyek is részt vettek]; c) az Alkotmánybíróság által vizsgálendő bírói döntést (a Tatabányai Törvényszék 2.Gf.40.011/2023/9. számú ítélete); d) az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [B) cikk (1) bekezdés, R) cikk (2) bekezdés, XXVIII. cikk (1) bekezdés]; e) indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény egyes rendelkezésével; valamint f) kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság semmisítse meg a bírói döntést.
- [24] Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseiként megjelölte a B) cikk (1) bekezdését és az R) cikk (2) bekezdését is. Ezen alaptörvényi rendelkezések kapcsán az Alkotmánybíróság rámutat, hogy az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja értelmében akkor lehet bírói döntéssel szemben alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulni, ha az az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti; a felhívott rendelkezések pedig e kritériumnak nem felelnek meg, mivel azok nem az indítványozó Alaptörvényben biztosított alapjogait tartalmazzák [az R) cikk (2) bekezdése vonatkozásában lásd pl. 3373/2018. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [6]; a B) cikk (1) bekezdése vonatkozásában lásd pl. 3278/2023. (VI. 9.) AB végzés, Indokolás [15]]. Azokat az érveket azonban, amelyeket az indítványozó az Alaptörvény e rendelkezései sérelme körében hozott fel, az Alkotmánybíróság a befogadhatóság tartalmi vizsgálata körében figyelembe vette; tekintettel arra, hogy az indítványozó ezeket a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog [XXVIII. cikk (1) bekezdés] sérelmével is összekapcsolta.
- [25] 8. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [26] 8.1. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét az indítványozó egyrészt azért állította, mert véleménye szerint a másodfokú bíróság a felperes együttműködési kötelezettsége teljesítését tévesen ítélte meg, miközben a felperest számos tekintetben (feljelentés a fuvarozó ellen, közvetlen igényérvényesítés bizonyítása, lemondó nyilatkozat megtámadása, további megbízások adása az indítványozónak) mulasztás terheli; továbbá a megállapodás jogi minősítése is téves; az engedményezés kérdésre pedig nem tért ki kellő részletességgel az indokolás. Ezek miatt az indítványozó a támadott ítéletben foglalt jogértelmezést *contra legem*nek, szubjektívnek és önkényesnek tartja.
- [27] Az Alkotmánybíróság ezen indítványi elem kapcsán utal rá, hogy következetes gyakorlata szerint a „[b]írói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének” {3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [35]; 3346/2020. (VIII. 5.) AB végzés, Indokolás [20]}. Az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja, vagyis az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során is az Alaptörvényben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja. „A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga [...] nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírói szervezet feletti szuperbíróság szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el.” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]; 3346/2020. (VIII. 5.) AB végzés, Indokolás [20]}
- [28] Az Alkotmánybíróság továbbá a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog összefüggésében a bíróságok indokolási kötelezettségével is már számos alkalommal részletesen foglalkozott. A 7/2013. (III. 1.) AB határozat szerint:

„Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alaposággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon.” {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]} Azonban az Alkotmánybíróság a 30/2014. (IX. 30.) AB határozatban azt is megállapította, hogy a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}.

- [29] Az Alkotmánybíróság az indítvány vizsgálata során arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz valójában a bírósági eljárás felülbírálatára irányul, az indítványozó a támadott bírói döntés tartalmát sérelmezi. Az indítványozó kifejezetten a bírói jogértelmezés jogellenességét állítja. A fent kifejtettek alapján azonban az Alkotmánybíróság jelen ügyben sem bocsátkozhat annak érdemi vizsgálatába, hogy a bíróság döntése megalapozott volt-e, tehát, hogy a felek között létrejött megállapodás jogi minősítése, vagy a felperes együttműködési kötelezettségének teljesítése tekintetében a bíróság helyes következtetésre jutott-e. Ezek a kérdések ugyanis nem alkotmányossági szempontú mérlegelést igényelnének, hanem a tényállás felülvizsgálatát, és az alapul fekvő ügy újbóli eldöntését, ami által az Alkotmánybíróság a polgári bíróság szerepét venné át. Az indítványozó által előadott érvek alapján az indokolási kötelezettség megsértése sem merül fel, mivel a bíróság az indítványozónak az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit, az általa benyújtott iratokat megvizsgálta és ezek értékeléséről számot adott. Önmagában az, hogy az indítványozó az egyébként megindokolt ítélet érvelését, a bírói döntés irányát tévesnek tartja, nem alkotmányossági kérdés {hasonlóan: 3125/2019. (V. 29.) AB végzés, Indokolás [12]}.
- [30] Erre figyelemmel a támadott másodfokú ítélet a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog szempontjából nem vet fel alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, sem a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kétélyét.
- [31] 8.2. Az indítványozó a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog kapcsán azt is kifogásolta, hogy a másodfokú eljárás során, a 2023. június 29-én, a Tatabányai Törvényszéken tartott nyilvános tárgyaláson hallgatósággként részt vett egy törvényszéki tanácselnök és egy bírósági titkár, akikről az indítványozó azt feltételezte, hogy nem zárható ki, hogy esetlegesen közrehathattak a rá nézve kedvezőtlen másodfokú ítélet tartalmának kialakításában.
- [32] Az Abtv. 29. alcíme az eljárás megindítására vonatkozó szabályok között az 52. § (4) bekezdésében úgy rendelkezik, hogy: „Az alkotmánybírósági eljárás feltételeinek fennállását az indítványozónak kell igazolnia.” A (6) bekezdés szerint pedig: „Az indítvány mellékleteként meg kell küldeni az Alkotmánybíróság részére azokat a dokumentumokat, amelyek az indítványban foglaltakat igazolják.” Az alkotmányjogi panaszban maga az indítványozó is mindössze feltételezte, de nem állította bizonyossággal, és nem igazolta (nem is igazolhatta), hogy a támadott ítélet irányának meghatározását, tartalmának kialakítását a törvényszék 2. Pf. tanácsának bírőin kívül – a felperes irányába elfogult módon – e bírók kollégái is döntő mértékben befolyásolták volna. A támadott másodfokú ítélet – mint közokirat – záró részéből az tűnik ki, hogy azt a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 9. § (4) bekezdésének és a Tatabányai Törvényszék 2023. június 1-jétől hatályos ügyelosztási rendjének megfelelően a 2. Pf. tanácsba beosztott, illetve kirendelt három hivatásos bíró hozta meg. Ezen túlmenően az indítványozó feltételezésében foglaltak rekonstruálására és vizsgálatára az Alkotmánybíróságnak sem eszköze, sem hatásköre nincs; pusztán feltételezésre önmagában pedig Alaptörvényben biztosított jog megsértésének megállapítását és bírói döntés megsemmisítését nem lehet alapítani. Az Alkotmánybíróság e helyütt is emlékeztet arra, hogy: „Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve, nem ténybíróság, a bizonyítási eljárás lefolytatása, a bizonyítékok értékelése és ezen keresztül a tényállás megállapítása, illetve annak felülvizsgálata a jogorvoslati eljárás(ok) során a bíróságok, végső soron a Kúria feladata {3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]}.” {6/2020. (III. 3.) AB határozat, Indokolás [38]}
- [33] Mindezekre figyelemmel az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben előadott sérelmei tekintetében nem állnak fenn a befogadás Abtv. 29. §-ban foglalt feltételei.
- [34] 9. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatósági vizsgálatának eredményeként arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz egyes részei nem tesznek eleget az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltaknak, egyebekben pedig a panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadási kritériumoknak. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (2)–(3) bekezdései, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1)–(2) bekezdései alapján eljárva – az alkot-

mányjogi panaszt, figyelemmel az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a)* pontjában és 29. §-ában foglaltakra, visszautasította, az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontjai alapján.

Budapest, 2024. április 23.

Dr. Czine Ágnes s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2099/2023.

